

META THN ANAGNΩΣH -ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

Με αφορμή όσα ακούσατε και διαβάσατε για το θέμα της πατριαρχικής οικογένειας γράψτε ένα άρθρο στο περιοδικό του σχολείου σας (σε ηλεκτρονική μορφή 300 περίπου λέξεων) που θα αναφέρεται σε αυτή τη μορφή της οικογένειας θα αναζητάτε τα αίτια δημιουργίας και κατάλυσής της και θα τη συγκρίνετε με τη σημερινή πυρηνική οικογένεια ως προς τους ρόλους που διαδραματίζουν τα μέλη στην καθεμιά.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΚΑΙ ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Η σημερινή οικογένεια, είναι ένας θεσμός που έχει δεχθεί ραγδαίες αλλαγές και είναι και αυτή θύμα του εκμοντερνισμού και της αστικοποίησης. Πολλά είναι τα φαινόμενα των μονογονεϊκών, θετών, δευτέρων ή τρίτων οικογενειών που έχουν επηρεάσει την ανθρώπινη κοινωνία, αγνοώντας τα θρησκευτικά και ηθικά πρότυπα.

Ο θεσμός της πατριαρχικής οικογένειας σε μια παραδοσιακή κοινωνία δημιουργήθηκε λόγω της υπερβολικής δύναμης - και όχι ικανότητας- των ανδρών στην Ελλάδα . Οι άνδρες είναι γνωστό και βέβαιο ότι σε επίπεδο σωματικής δύναμης και διάπλασης διαφοροποιούνται από τις αδύναμες σωματικά γυναίκες και αυτό και μόνο τους έφερε στο προσκήνιο της κυριαρχίας. Άρα ο θεσμός εκείνης της οικογένειας βασίζεται πάνω σε εμφανισιακά προσόντα και δείγματα εκφοβισμού προς τις αδύναμες, όπως προείπαμε γυναίκες

Συγκεκριμένα ο νόμος του θεσμού της οικογένειας ήταν ο πατέρας ή ο πρωτότοκος γιος ή παππούς να κατέχουν την θέση του υψηλά ισταμένου, αν υποθέσουμε πως υπάρχει μια οικογενειακή πυραμίδα. Οι άνδρες σε μια οικογένεια τοποθετούνταν στην υψηλότερη βαθμίδα. Επομένως στην βαθμίδα που ακολουθεί βρίσκονταν όλοι οι υπόλοιποι συγγενείς και φίλοι άμεσα συνυφασμένοι με την οικογένεια και βεβαίως κατείχαν το «προσόν» του να είναι άντρες

Έπειτα στην τρίτη από την αρχή και δεύτερη από το τέλος βαθμίδα βρίσκονταν γυναίκες. Όχι οποιεσδήποτε γυναίκες, οι γυναίκες σε μεγάλη ηλικία που απέπνεαν σεβασμό και ήταν δείγματα προς μίμηση για την τότε νοικοκυρά, μητέρα, σύζυγο και πολύ αργότερα γυναίκα. Τέλος στην τέταρτη και τελευταία «στοιβάζονταν» οι γυναίκες και τα παιδιά. Τα παιδιά έχουν παρόμοια κοινωνική θέση με τις γυναίκες και αυτό τα έκανε αυτομάτως οι άνδρες να τους φέρονται ισότιμα όπως και στις γυναίκες. Όταν λέμε φέρονται εννοούμε με το χειρότερο τρόπο σαν σκλάβες και δουλικά κάνοντας όλες τις δουλείες χωρίς καμία διαμαρτυρία η δικαίωμα επανάστασης. Μόνο όταν οι άνδρες καταπιέζονταν και έφθαναν σε σημείο εξαθλίωσης κάτω από τον κλοιό εχθρικών λαών προς την Ελλάδα υπήρχε η περίπτωση για ομαδική επανάσταση και ενωμένη οικογένεια.

Όπως κάθε μοντέλο θεσμού οικογένειας δύει, έτσι και η πατριαρχική μετά την ακμή γνώρισε και την παρακμή. Σε αυτό βέβαια βοήθησε αρκετά -έως και ριζικά- η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός της κοινωνίας σε ένα ελεύθερο, ανανεωμένο και εξεζητημένο τρόπο ζωής. Οι άνθρωποι κατανόησαν πως για να επιβιώσει ο θεσμός της υγιούς οικογένειας και να συντονιστεί με την προηγμένη τεχνολογία, πρέπει να εγκαταλείψουν την ιδέα της πατριαρχικής οικογένειας.

Η σημερινή οικογένεια αναπτύσσει το αίσθημα του ιδεολογικού πλουραλισμού, μαθαίνει στα νεαρά μέλη της την συνεργασία, τη συλλογική σκέψη και το κοινό συμφέρον. Εντάχθηκαν, επίσης, καινούργιες έννοιες όπως ο σεβασμός, η ισότητα, η ελευθερία του κάθε ατόμου, ανεξάρτητα από το φύλο, την ηλικία, την σωματική διάπλαση ή την νοητική ή κριτική ικανότητα.

Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι η αρμονία ανάμεσα στα μέλη της οικογένειας, η ανεξαρτητοποίηση του κάθε μέλους από την προκατειλημμένη αντίληψη πως η γυναίκα κατέχει όλες τις αρμοδιότητες του σπιτιού, της νοικοκυράς, της μητέρας και της συζύγου. Το κάθε μέλος έχει πια τη δική του αρμοδιότητα, καθιστώντας το έτσι υπεύθυνο και συνετό στις υποχρεώσεις του. Όλα τα παραπάνω αναφέρονται για να τονιστεί η αντίθετη «γνώμη» των δύο μοντέλων οικογένειας, της πατριαρχικής και της πυρηνικής.

Η συνηθισμένη σημερινή πυρηνική οικογένεια στηρίζεται σε όλα τα προηγούμενα. Όσο για τα μέλη της αριθμούνται συχνά σε τρία ή τέσσερα, με την γυναίκα, τον άνδρα και ένα ή δύο παιδιά, σε αντίθεση με τα μέλη της πατριαρχικής που είναι πολλά. Τα παιδιά στην πατριαρχική οικογένεια ωστόσο αποτελούσαν «οικονομική επένδυση», αφού χρησίμευαν μόνο στα του οίκου και στις αγροτικές εργασίες, ενώ τα παιδιά σήμερα αφοσιώνονται –τουλάχιστον σε γενικές γραμμές στις αναπτυγμένες χώρες- στο σχολείο εξ ολοκλήρου. Η αντίληψη, όσον αφορά το θέμα της ανατροφής και της μόρφωσης των παιδιών, είναι εντελώς διαφορετική. Τότε τα παιδιά - όπως ειπώθηκε φρόντιζαν μερικώς για την επιβίωση της οικογενείας ως συνόλου και δεν υπήρχε συζήτηση για μόρφωση ή κάποια άλλη μορφή μόρφωσης.

Ο ρόλος της γυναίκας έχει αλλάξει σε σύγκριση με την γυναίκα της πατριαρχικής οικογενείας. Έχει βγει στην αγορά εργασίας, «έχει αποκτήσει πορτοφόλι» θέτοντας την έτσι οικονομικά ανεξάρτητη. Ο ρόλος της όμως δε σταματά εκεί. Προσπαθεί να συνδυάσει δουλειά, οικογένεια, παιδιά και να σταθεί ως σύζυγος. Κάτι που η γυναίκα στην πατριαρχική οικογένεια δεν έκανε, ήταν απλά ένα άβουλο ον, υποταγμένη στον φαλλοκράτη άντρα της.

Οι γονείς αποτελούσαν τον φόβο και τον τρόμο στα παιδιά με μόνες αντιπαιδαγωγικές μέθοδοι την προσβολή και τον συνεχή ξυλοδαρμό. Στη σημερινή οικογένεια υπερισχύει ο διάλογος και τα μέλη είναι ισότιμα. Υπάρχει επικοινωνία μεταξύ των γονιών και των παιδιών. Τέλος, οι γονείς προσπαθούν να προσεγγίσουν τα νεαρά μέλη της οικογένειας με στοργή, τρυφερότητα και την βοήθεια του διαλόγου και της εμπιστοσύνης.

Οι μαθήτριες
του Α1 του Μουσικού Λυκείου Αγρινίου
Ακρίδα Νικολέτα
Γκρέκα Γεωργία
Ζωγράφου Αθανασία
Λαγοπάτη Ελένη
Κούκουνα Κωνσταντία